

УДК

Гупка В.

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ПЛАНУВАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ ЗА РАХУНОК ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ І ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА І ПРАЦІ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Галушак О.Я.

Планування продуктивності праці є необхідною умовою розвитку будь-якого підприємства. Найефективнішим методом планування зростання продуктивності праці є метод планування за факторами. Саме він дозволяє виявити резерви збільшення продуктивності праці за кожним із факторів.

Серед них важливу роль виконують такі організаційно-економічні фактори як вдосконалення управління і організації виробництва та праці. Їх вплив найчастіше виявляється за такими напрямками: удосконалення управління виробництвом, скорочення втрат робочого часу (зменшення простоїв, невиходів на роботу), збільшення норм і зон обслуговування, скорочення втрат від браку, зменшення кількості робітників, які не виконують норми виробітку, тощо.

Звичайно на багатьох підприємствах здійснюють поліпшення використання робочого часу в результаті скорочення цілодобових і внутрішньозмінних втрат (простої, прогули, неявки через хворобу, з дозволу адміністрації тощо) або ж зниження чисельності робітників, які не виконують норми виробітку чи в результаті скорочення втрат від браку і відхилень від нормальних умов роботи. Звичайно ці всі методи є необхідними для успішного здійснення виробничої діяльності. Проте є ряд заходів, які часто залишаються поза увагою, але можуть дати значний ефект підвищення продуктивності праці. До них належать: удосконалення організації виробничих підрозділів і допоміжних служб підприємств, удосконалення організації праці шляхом поглиблення поділу і кооперації праці, впровадження багатостатного обслуговування, розширення сфери суміщення професій і функцій, застосування передових методів і прийомів праці, удосконалення організації та обслуговування робочих місць, поліпшення нормування праці (впровадження технічно обґрунтованих норм затрат праці, розширення сфери нормування праці), застосування гнучких форм організації праці, поліпшення підготовки і підвищення кваліфікації кадрів, поліпшення умов праці, удосконалення матеріального стимулювання праці, поліпшення оперативного управління виробничим процесом, впровадження автоматизованих систем управління виробництвом.

Оскільки основним завданням планування продуктивності праці є виявлення резервів її підвищення, тому на підприємствах необхідно розробляти плани організаційно-технічних заходів або програми управління продуктивністю, в яких повинні бути зазначені види резервів, конкретні терміни і заходи для їх реалізації, здійснювати планування витрат на ці заходи і очікуваного економічного ефекту від їх впровадження, призначати відповідальних виконавців, розробляти системи мотивації працівників для досягнення запланованого рівня продуктивності.

Необхідною умовою виявлення і використання резервів також є їхня кількісна оцінка. Резерви можуть оцінюватися в абсолютних і відносних величинах. На конкретний період часу їх величину можна визначити як різницю між досягнутим і максимально можливим рівнем продуктивності праці.